

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Конфліктологія та теорія переговорів»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма: «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Рік навчання: 4, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти: денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС: 4
Мова викладання – українська

Лектор навчальної дисципліни
Контактна інформація лектора (e-mail)
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України

Гольцов Андрій Геннадійович, доктор політ. наук, доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації
andrgengolts1@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3087>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Конфліктологія та теорія переговорів» належить до вибіркових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти з галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» першого (бакалаврського) рівня. Для забезпечення потреб України у співпраці з іншими державами, її повноцінної участі в міжнародних організаціях потрібні кваліфіковані фахівці в галузі міжнародних відносин. Сучасний світ залишається сповненим численними соціальними конфліктами на різних ієрархічних рівнях геопросторової організації суспільства. Тому бакалаврам міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій для їхньої фахової діяльності вельми корисні теоретичні знання й практичні вміння та навички з конфліктології та теорії переговорів. Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів: «Теоретичні основи конфліктології» та «Основи теорії переговорів».

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

РН02. Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН09. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Теоретичні основи конфліктології				
Тема 1. Конфліктологія як наука та навчальна дисципліна	2/2	Виявляти значення для держави та суспільства знань з конфліктології та теорії переговорів. Знати основні підходи до трактування конфліктології. Визначати роль та місце конфліктології в системі наук. Характеризувати об'єкт та предмет конфліктології. Виявляти міждисциплінарні зв'язки конфліктології, аналізувати її структуру.	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б.

		Характеризувати методологію та основні методи конфліктології.		
Тема 2. Історичний розвиток конфліктології	2/2	Знати основні етапи розвитку конфліктології як науки. Аналізувати погляди на конфлікти науковців Давнини, Середньовіччя та Нового часу. Вивляти особливості становлення конфліктології в ХХ ст. Співставляти основні погляди на міжнародні конфлікти в контексті теорій неореалізму, неолібералізму, модернізму, транснаціоналізму, неомарксизму.	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б.
Тема 3. Конфлікт як суспільне явище	2/2	Знати основні підходи до визначення поняття «конфлікт». Визначати складові конфліктів. Виявляти основні функції конфліктів. Аналізувати основні типології конфліктів. Давати характеристику динаміці конфліктів. Оцінювати основні стратегії й тактики сторін у конфліктах	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б.
Тема 4. Управління конфліктами	2/2	Знати типові види поведінки сторін щодо розв'язання конфлікту. Виявляти основні	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної	Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Самостійна робота в

		<p>заходи щодо запобігання конфліктам. Розуміти основні засади управління конфліктами (їх регулювання). Аналізувати основні підходи до управління конфліктами. Виявляти умови та принципи розв'язання конфліктів. Оцінювати ефективність основних засобів розв'язання конфліктів. Виявляти актуальні проблеми врегулювання соціальних конфліктів.</p>	роботи.	elearn: від 0 до 10 б.
Тема 5. Міжнародні конфлікти та їх врегулювання	1/1	<p>Знати поняття про міжнародний конфлікт, основні типології міжнародних конфліктів. Вміти аналізувати динаміку міжнародних конфліктів, основні способи запобігання міжнародним конфліктам. Визначати ефективність шляхів врегулювання сучасних міжнародних конфліктів.</p>	<p>Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи. Виконання тестових завдань.</p>	<p>Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Тестові завдання: від 0 до 20 б.</p>
Модуль 2. Основи теорії переговорів				
Тема 6. Переговори як спосіб розв'язання конфліктів	2/2	<p>Знати основні засади теорії переговорів. Розуміти сутність та функції</p>	<p>Усне опитування. Написання есе Виконання завдання для</p>	<p>Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Есе: від 0 до 10 б.</p>

		переговорів. Аналізувати фактори, що впливають на переговори. Виявляти структурні особливості переговорів. Характеризувати етапи переговорів та їх види. Визначати принципи ведення переговорів.	самостійної роботи	
Тема 7. Переговорний процес: стратегія і тактика	2/2	Знати основні засади вироблення стратегії ведення переговорів. Аналізувати основні типи стратегії переговорів за різними підходами. Порівнювати різні моделі ведення переговорів. Оцінювати доцільність та ефективність основних видів тактики проведення переговорів.	Усне опитування. Написання есе. Виконання завдання для самостійної роботи.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Самостійна робота в elearn: від 0 до 10 б.
Тема 8. Посередництво в конфліктах. Медіація	2/2	Розуміти сутність посередництва в конфліктах. Виявляти основні засоби посередництва при проведенні переговорів. Розуміти сутність, концептуальні засади, цілі медіації. Виявляти ефективні технології медіації при проведенні переговорів.	Усне опитування. Виконання завдання для самостійної роботи. Виконання тестових завдань.	Семінарське заняття: від 0 до 10 б. Тестові завдання: від 0 до 20 б.
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30

Всього за курс	100
----------------	-----

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Порушення норм академічної доброчесності при виконанні студентами наукових та навчальних робіт є неприпустимим. Несамостійне виконання тестових завдань, списування під час виконання модульного та семестрового контролю (екзамену) заборонені (зокрема не допускається використання мобільних девайсів). Наукові роботи студентів, їхні реферати мають містити правильно оформлені посилання на використані джерела та літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Берлач А. І., Кондрюкова В. В. Конфліктологія : навч. посіб. для дистанц. навч. Київ : Університет «Україна», 2018. 203 с.
2. Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти : курс лекцій. Київ : ВД «Персонал», 2018. 366 с.
3. Ващенко І. В., Кляп М. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : Знання, 2019. 407 с.
4. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія : підручник. Львів : ЛДУВС, 2018. 563 с.
5. Захарчин Г. М., Винничук Р. О. Управління конфліктами: навч. посіб. 2-ге вид., доп. Львів : НУ «Львівська політехніка». 2019. 192 с.
6. Капітоненко М. Г. Міжнародні конфлікти: навч. посіб. Київ : Либідь, 2019. 352 с.
7. Коваленко Д. В. Конфліктологія: навч. посіб. Харків : Точка, 2019. 221 с.
8. Конфліктологія : навч. посіб. / Л. М. Герасіна, М. П. Требін, В. Д. Воднік та ін. Харків : Право, 2018. 127 с.

9. Конфліктологія : навч. посіб. / Г. В. Гребеньков, І. І. Ковальова, Ю. М. Красноносів та ін. ; за ред Г. В. Гребенькова. Львів : Магнолія, 2019. 229 с.
  10. Конфліктологія : навч. посіб. / П. С. Прибутько, Р. В. Михайленко, Л. М. Дубчак та ін. К. : КНТ, 2019. 136 с.
  11. Конфліктологія та медіація: навч. посіб. / уклад. В. І. Докаш. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. 247 с.
  12. Кутуєв П. В. Конфліктологія: соціологічна перспектива : навч. посіб. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. 162 с.
  13. Лєко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. Чернівці : Книги-XXI, 2018. 464 с.
  14. Луцишин Г. І. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Львів : НУ «Львівська політехніка», 2018. 200 с.
  15. Миронова О. М. Конфліктологія : навч. посіб. Харків : ХНЕУ, 2019. 167 с.
  16. Скібіцька Л. Конфліктологія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2007. 383 с.
  17. Тихомирова Є. Б., Постолювський С. Р. Конфліктологія та теорія переговорів : підручник. Рівне: Університетська книга, 2017. 240 с.
  18. Фішер Р. Юрі У., Петтон Б. Шлях до «ТАК». Як вести переговори, не здаючи позицій : пер. з англ. Київ : Основи, 2016. 220 с.
  19. Цюрупа М. В. Основи конфліктології та теорії переговорів : навч. посіб. Київ : Кондор, 2019. 192 с.
  20. Яхно Т. П., Куревіна І. О. Конфліктологія та теорія переговорів : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 168 с.
- Допоміжні
21. Барабаш Ю. Г. Державно-правові конфлікти в теорії та практиці конституційного права. Харків : Право, 2018. 220 с.
  22. Брич В. Я., Корман М. М. Психологія управління : навч. посіб. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 384 с.
  23. Ващенко І. В. Загальна конфліктологія : навч. посіб. 3-ге вид. Харків : Оригінал, 2016. 384 с.
  24. Власова О. І., Никоненко Ю. В. Соціальна конфліктологія організацій та управління : підручник. Київ : ЦУЛ, 2016. 398 с.
  25. Герасіна Л. М., М. І. Панов Проблеми правової конфліктології: феноменологічний, гносеологічний та праксеологічний аналіз. Харків : Право, 2018. 112 с.
  26. Гірник А.М. Основи конфліктології. Київ : ВД «Кієво-Могилянська академія», 2017. 222 с.
  27. Долинська Л. В., Заяц А. П. Психологія конфлікту. Київ : Каравела, 2018. 304 с.

28. Калаур С. М., Фалинська З. З. Соціальна конфліктологія : навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2010. 360 с.
29. Карнегі Д. Як завойовувати друзів та впливати на людей. Харків : Промінь, 2015. 560 с.
30. Конфліктологія : підручник / за ред. Л. М. Герасіної та М. І. Панова. Харків : Право, 2018. 256 с.
31. Конфліктологія : словник / за заг. ред. О. Г. Колба, А. І. Буймістера. Київ ; Переяслав-Хмельницький : Вид-во «К.С.В.», 2018. 592 с.
32. Мальцева О. В. Правове регулювання соціальних конфліктів : навч. посіб. Маріуполь : ПДТУ, 2019. 160 с.
33. Орлянський В. С. Конфліктологія : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 159 с.
34. Пірен М. І. Конфліктологія : підручник. Київ : МАУП, 2017. 360 с.
35. Примуш М. В. Конфліктологія : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2016. 288 с.
36. Пуригіна О. Г. Міжнародні економічні конфлікти : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 280 с.
37. Свидрук І. І., Миронов Ю. Б. Психологія управління та конфліктологія : підручник. Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2017. 320 с.
38. Титаренко Л. М., Завальнюк В. В. Конфліктологія. Профілактика конфліктів в організаціях : навч. посіб. Одеса : Юридична література, 2018. 293 с.
39. Хапілова В. П. Конфліктологія : навч. посіб. Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2018. 278 с.
40. Штифурак В. Є. Психологія управління та конфліктологія : навч. посіб. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 252 с.
41. Яремчук С. С. Сучасні теорії в конфліктології : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2018. 72 с.
42. Onditi F. Conflictology : Systems, Institutions, and Mechanisms in Africa. Lanham : Lexington Books, Rowman & Littlefield, 2020. 496 p.
43. Handbook of Conflict Analysis and Resolution/ D. Sandole, S. Byrne, J. Senehi, D. Pruitt (eds.). New York; London : Routledge, 2019. 576 p.
44. The Handbook of Conflict Resolution : Theory and Practice. New York : John Wiley & Sons Inc., 2018. 1264 p.

Електронні інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). URL : <http://icps.com.ua/>
3. Brookings Institution. URL : <https://www.brookings.edu/>
4. Carnegie Endowment for International Peace (CEIP). URL

- :<https://carnegieendowment.org/>
5. Chatham House (Royal Institute of International Affairs). URL : <https://www.chathamhouse.org/>
  6. European Union (EU). URL : https://europa.eu/european-union/index_en
  7. Institute for the Study of War (ISW). URL :<https://www.understandingwar.org/>
  8. North Atlantic Treaty Organization (NATO). URL : <https://www.nato.int/>
  9. RAND («Research and Development») Corporation. URL :<https://www.rand.org/>
  10. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI). URL : <https://www.sipri.org/>
  11. The Center for Strategic and International Studies (CSIS). URL : <https://www.csis.org/>